

Helyi tanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom

Az alábbi helyi tanterv a Hajdú-Bihar Megyei Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium számára a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozás alapján készült.

A képzés sajátosságai szerint: sajátos nevelési igényű/halmozottan sérült (látássérült, enyhe értelmi fogyatékos) tanulók számára készült.

A magyar nemzeti kultúra alapja a magyar nyelv. Nyelvünk és kultúránk, benne irodalmunk a nemzeti identitásunk megteremtői, őrzői és alakítói. Az oktatásban a magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért kulcsszerepe van: ismereteket ad, készségeket, képességeket, gondolkodást fejleszt, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Az érzelmi nevelés egyik fontos eszköze. Az irodalmi alkotások nemcsak esztétikai teljesítmények, hanem közösséget és személyiséget formálnak, tehát jövőt alakító képességük is van. Nyelvünk és irodalmunk nemzeti identitásunk alapját képezik a maguk sajátos eszközeivel. Kultúránk a Kárpát-medencei magyarság kultúrája. A magyar irodalom a Kárpát-medencei magyarság irodalma. Nemcsak a magyar nyelv köti össze a magyar alkotókat és műveiket, hanem közös történelmünk, kulturális hagyományaink is, egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

Az egyéni, a közösségi, a társadalmi kommunikáció alapja a magyar nyelv ismerete és használata. A nyelv kultúrát formál, őriz és közvetít. A nyelv az emberi kommunikáció, a gondolkodás, a tanulás, az önismeret kibontakozásának közege, előfeltétele és legfőbb eszköze. Kulcsszerepe van a kulturális önazonosság, tudatosság és kifejezőképesség, az erkölcsi, az esztétikai, a történeti és a mérlegelő érzék kialakításában. Az anyanyelvi készségek birtoklása segíti a társadalom közösségeiben való aktív részvételt. A magyar nyelv és irodalom műveltségi területnek meghatározó szerepe van az önálló tanulás kialakításában, az önműveléshez szükséges képességek fejlesztésében.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy legalapvetőbb célja az anyanyelvi kommunikációhoz szükséges képességek kialakítása, illetve fejlesztése, valamint az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátítása.

A magyar nyelv a tanulás célja és az ismeretszerzés eszköze is. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás-, írástanulás feltételeinek megteremtése, az ehhez szükséges készségek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában.

Az alapozásban építeni kell a tanulók tapasztalatszerzésére, a fogalmak tartalmának lassú érlelésére, az értelmes és fejlesztő célú gyakoroltatásra. A pedagógus feltérképezi a tanulók egyéni fejlesztési szükségleteit. Kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai

feltételeinek beéréséhez, és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremt a sikeres iskolai pályafutás, valamint az élethosszig tartó tanulás biztonságos megalapozásához.

Az irodalmi nevelés feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához kisiskolás korban a szövegolvasáshoz kapcsolódó szövegelemző és értelmező együttgondolkodás, egymás véleményének meghallgatása, megismerése, a saját gondolatok kifejtése, valamint az irodalmi szövegekkel kapcsolatos tapasztalatszerzés, az esztétikai, erkölcsi értékek felfedezése, érzelmileg is megalapozott befogadása nyit utat.

Az iskolai oktatás, nevelés a sérülésből, a fogyatékosságból eredő tanulási nehézségek leküzdését, a jól működő funkciók továbbfejlődését individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával támogatja.

A tantárgy feladatai a vizuális észlelés és differenciálás, auditív észlelés és differenciálás, fonematikus észlelés, érzékelés, figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analizáló-szintetizáló képesség, ritmus, mozgás, finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése. A kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetek során, az aktív- és passzív szókincs-gazdagítás, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés gyakorlása, továbbá a tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is.

Kiemelt feladat az önismeret erősítése, lehetőséget teremtve a véleménynyilvánításra, mások véleményének meghallgatására. A szövegtartalom visszaadásának gyakorlása különféle kommunikációs eszközökkel történik, fokozódó önállósággal valósul meg.

Az írás eszközszintű használata, a helyesírási készség fejlesztése, továbbá a rendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok figyelembe vételével valósul meg.

Speciális célok, feladatok:

Az olvasás és írás megtanulásához sok más képesség mellett pontos látási megkülönböztető tevékenység szükséges. A sokféle módszer közül a látássérült gyermek számára csak az összetevő-elemző (analitikus-szintetikus) olvasástanítási módszer alkalmas. Lényeges a lassú haladási tempó. Az írástempó is lassúbb (főként az első és második osztályban). Oka néhány tanuló mozgásos ügyetlensége, beszűkült térlátása, ill. az, hogy a nagyobb betűkhöz, nagyobb kiterjedésű mozdulatok szükségesek, ez pedig időigényesebb.

Nagyon fontos szerepe van a készség kialakításában a megfelelő fűzettípus (speciális) és íróeszközök megválasztásának.

A gyengénlátó, aliglátó tanuló számára a megfelelő látási kontroll hiányának következtében nehezített a kommunikáció, a metakommunikáció által terjedő információk érzékelése, megértése, feldolgozása és alkalmazása. Tanári irányítással képessé válik a kommunikációban használt paralingvisztikai eszközök használatára (a beszédhang minőségének változtatása, az arckifejezések, gesztusok alkalmazása).

A tanuló az ismeretszerzés és az írásos kommunikáció során, szükség esetén a látássérültek számára kifejlesztett speciális szoftvereket használ.

A vak és aliglátó gyermek ismeretsajátításában elsődleges szerepe van a verbális kommunikációnak. Törekedni kell arra, hogy a bő szókincs mögött tényleges tartalom legyen.

Azokon a területeken, amelyek csak vizuálisan érzékelhetők (pl. színek, fények, fényképek, festmények, távolság, monumentalitás érzékelése), a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt sokoldalú megközelítéssel, érzékeltetéssel lehet kialakítani.

A metakommunikáció használata (fej- és testtartás, a beszélő felé fordulás, távolságtartás, gesztus, mimika stb.) következetes nevelői ráhatással, különféle helyzetekben történő sok gyakorlattal sajátítható el.

Az írás-, olvasásrendszert a vak emberek számára a Braille-féle pontírásrendszer alkotja. Elsődleges feladat az írásos közlés és az olvasás Braille-féle alaprendszerének megismertetése, eszközi használatának kialakítása. Ehhez speciális eljárásokra, módszerekre és eszközökre van szükség (pl. hatrekeszes dobozok, gombás-, szögestábla, pontírógép).

A magyar nyelv és irodalom órák megoszlása az adott évfolyamokon a következő:

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Heti óraszám	7 óra	7 óra	6 óra	7 óra
Tanítási hetek száma	36 hét	36 hét	36 hét	36 hét
Éves óraszám	252 óra	252 óra	216 óra	252 óra

1–2. évfolyam

Az anyanyelv a viselkedési szabályrendszer átadásának egyik leghatékonyabb eszköze. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamata a kisiskolások nevelésében a tanulók együttműködésére épül, kooperatív technikákat alkalmazva. A pedagógus a tanulók fejlettségére figyelve, differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növeli a terhelést és a teljesítményelvárásokat. A tanulók előmenetelét fejlesztő értékeléssel segíti elő. Éléményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti a kulcskompetenciák összetevőit, az alapvető képességeket és alapkészségeket. Formálja az attitűdöket, közvetíti az elemi ismereteket, valamint a tanulási és magatartási szokásokat. Mintákat és gyakorlóterepet ad magatartási normák, szabályok elsajátításához, a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a beszédcentrikusságot kell előtérbe helyezni. A beszédértés és a beszédprodukció fejlesztése az elsődleges feladat. A beszédfejlesztést az egyén képességének és beszédállapotának figyelembe vételével végezzük a nyelv funkcióinak megfelelően. A bevezető szakasz célja átvezetni a gyermekeket az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe. A szakasz feladata olyan fejlettségi szintre hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerével, módszereivel, terápiáival –, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására az állapotához mért kellő idő biztosítása mellett felkészült legyen. Fel kell kelteni az érdeklődését a tanulás iránt, oly módon, hogy tág teret adunk az életkorának, a fejlettségének megfelelő játéknak és mozgásnak. A tanulót fogékonnyá,

befogadóvá kell tenni a környezet, a közvetlenül megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt.

Az olvasás és írás tanításának kezdő időszakában kiemelt szerepet kap a cselekvéses tanulás. A tantárgy tanítása során megvalósul az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció kialakítása és megerősítése, a vizuális, akusztikus és beszédmotoros észlelés, a téri és síkbeli tájékozódás, a grafomotoros készségek és a vizuális, akusztikus memória fejlesztése.

Az olvasás és írás jelrendszerének elsajátítása a diákok egyéni sajátosságainak figyelembevételével történik. A szavak olvasásának begyakorlása során az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetésére is figyelmet kell fordítani.

1. évfolyam

252 óra

Témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Beszéd-készség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	50
Olvasás, az írott szöveg megértése	85
Írás, szövegalkotás	65
Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	26
Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	26
Összes óraszám:	252

Témakör	1. Beszéd-készség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 50 óra/50 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>A megfelelő hangképzés, beszéd-légzés és hangoztatás fejlesztése. Törekvés az érthető és kifejező beszédre. Megfelelő beszédtempó kialakítása.</p> <p>Az auditív észlelés és figyelem, beszédhanghallás fejlesztése. A beszéd-szervek mozgásának tudatosítása.</p> <p>A beszéd-érzékelés, beszéd-értés, szöveg-értés és beszéd-produkció képességének fejlesztése. Beszéd-kezdő felkeltése és a beszéd-bátorság növelése.</p> <p>A verbális emlékezet és a szóbeli kifejező-képesség fejlesztése (szókincs, mondatalkotás).</p> <p>A kommunikációs képesség fejlesztése a megfelelő szocializáció elérése érdekében különböző élethelyzetekben.</p> <p>A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása.</p> <p>Rövid kiszámolók, mondókák, versek szöveg-hű tolmácsolása.</p> <p>Megfigyelő képesség, koncentráció, kooperáció, feladattudat,</p>	

	feladattartás, időbeli tájékozódás fejlesztése. Helyes önismeret, erkölcsi érzék, ítélőképesség kialakítása.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés	Hangfelismerési és hangutánzó gyakorlatok végzése. Beszédlégzés tudatosítása légzőgyakorlatokkal. Szájterben való tájékozódás gyakorlása. A hangok tiszta ejtésének gyakorlása. A beszédhangok időtartamának érzékeltetése. Hang-, szótag- és szósor ismétlése. Hang, szótag, szó fogalmának alapozása. Képek, tárgyak megnevezése (szókincsfejlesztés). Versek, mondókák ritmusának megfigyelése, érzékelése. Rövid hallott szövegek megértése hallás után. Hallási differenciálás fejlesztése. Hang analízis-szintézis, hangleválasztás.
1.2. Beszédfejltség	Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra. Társas nyelvi magatartás gyakorlása, elsajátítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdés, válaszadás). A helyes ejtés gyakorlása játékos utánmondással. Képről – kérdések segítségével – mondatok alkotása. Természetes beszédhangsúly mintaadás utáni gyakorlása. A kijelentés és a kérdés beszéddallamának megfigyelése. Kérdés és válaszadás gyakorlása mindennapi élethelyzetekben. Szerepek eljátszása dramatikus eszközökkel, konfliktusok megjelenítése.
1.3. Memoriterek szöveghű tolmácsolása	Érzelmek kifejezése. Ritmikus tevékenységek végzése szövegkísérettel. Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Gyermekdalok, körjátékok éneklése, eljátszása. Memoriter tanulása mozgással kísérve, az értelmezés segítéséhez.
Fogalmak	Belégzés, kilégzés, levegővétel, hang, szó, rövid, hosszú, halk, hangos, hangerő, gyors, lassú, tempó, hangsúly, kép, esemény, vers, mondóka, kiszámoló, dal, jel, szokás, kérdés, válasz, jó, rossz, szép, csúnya.

Témakör	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 85 óra/85 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Akusztikus, vizuális megfigyelő- és differenciáló-képesség fejlesztése. Téri, síkbeli tájékozódás, lateralitás fejlesztése. Jelfelismerés, rész-egész viszony, soralkotás. Az olvasás teljes jelrendszerének elsajátítása a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembe vételével. A hangos olvasás megtanulása szótagoló szinten, az olvasástechnika fejlesztése. Szavak, mondatok, rövid szövegek tartalmának megértése,	

	<p>értelmezése, a megértés bizonyítása segítséggel, irányítással. Szókincsbővítés. Értő olvasás fejlesztése, a tanult betűkre szerkesztett feladatlapokkal. A néma olvasás elemi szintű kialakítása. Képeskönyvek, gyermekkönyvek bemutatása során az olvasás iránti érdeklődés felkeltése.</p>
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
2.1. Felkészülés az olvasásra	<p>Tárgyak, képek, vizuális jelek azonosságának, hasonlóságának, különbözőségének megfigyelése, megfogalmazása. Képolvasási gyakorlatok végzése. A rész-egész viszonyának megtapasztalása. Szótagolás tapssal kísérve. Közvetlen környezet hangjainak megfigyelése, differenciálása. Beszédhangok megkülönböztetése, hang analízis-szintézis, hangok leválasztása, hangok helye a szavakban. Rövid-hosszú hangok differenciálása. Globálisan észlelt nyelvi egységek (szavak) hangokra bontása. A téri tájékozódás fejlesztése, irányok megnevezése. Irányított szemmozgás gyakorlása, szemfixáció megerősítése. Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált (koncentrációs) játékos memóriagyakorlatok végzése. Jelek, piktogramok, rajzos utasítások felismerése, értelmezése.</p>
1.4. Az olvasás jelrendszere	<p>Hanganalízis: hangok felismerése, megkülönböztetése, kapcsolása, leválasztása, helyének meghatározása a szóban. Hang és betű azonosítása, egyeztetése. Betűk felismerése szavakban, szövegben. Az olvasás teljes jelrendszerének megtanulása (kisbetűk). Egy- és többtagú szavak kirakása, összeolvasása. Szótagok, szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló formában. Hangos olvasás gyakorlása.</p>
2.3. Az írott szöveg megértése	<p>Tájékozódás a tankönyvben. A megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel. Szó és kép, illetve mondat és kép egyeztetése. Mondatok kiegészítése képek segítségével. Mondatok hangos és néma olvasása. Rövid szöveg hangos olvasása. Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megosztása. Cím, szereplők, események megbeszélése. Olvasmányokhoz kapcsolódó egyszerű feladatok megoldása (segítséggel, irányítással).</p> <hr/> <p>A történet dramatizálása képek segítségével. Szerepjátékok.</p>
Fogalmak	<p>Azonos, egyforma, különböző, hang, betű, szótag, szó, mondat, szöveg, írásjel, pont, vessző, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű, nyomtatott betű, betűkártya, nyelv, fogsor, szájpaddás, ajak, sor, oszlop, vízszintes, függőleges, bal, jobb, alatt, fölött,</p>

mellett, között, előtt, mögött, oldal, néma olvasás, hangos olvasás, cím, tartalom, cselekmény, szereplő, közmondás, szólas, szín.
--

Témakör	3. Írás, szövegalkotás	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 65 óra/65 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Síkbeli és téri tájékozódás fejlesztése. A vonalközben való tájékozódás kialakítása.</p> <p>Vizuális észlelés, optikus differenciáló képesség, formaérzékelés, emlékezet, sorrendiség fejlesztése. Dominancia megerősítése.</p> <p>Mozgáskoordináció, szem-kéz koordináció, finommozgás, összerendezett írásmozgás alapozása, kialakítása.</p> <p>Szabályos betűalakítás és -kapcsolás elsajátítása, vonalközbe helyezése. Algoritmuskövetés. Iránykövetés.</p> <p>Az írás funkciójának megismertetése.</p> <p>Íráshasználati módok megismerése: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás.</p> <p>Az íráskészség megalapozása.</p> <p>Rendezett, tiszta írásmunkára nevelés.</p> <p>Önellenőrzés, hibajavítás megalapozása.</p> <p>Az eszközszintű írás előkészítése.</p>	
<p>Fejlesztési ismeretek</p>	<p>Fejlesztési tevékenységek</p>	
<p>Az írás jelrendszere</p>	<p>Térbeli, síkbeli tájékozódás gyakorlása.</p> <p>Az irányok felismerése, megnevezése és összekapcsolása az irányokat kifejező szavakkal.</p> <p>Az írófelületen való tájékozódás gyakorlása.</p> <p>Tájékozódás vonalközben, vonalak, sorközök elnevezése.</p> <p>Nagymozgások, kismozgások végzése.</p> <p>Az íráshoz szükséges helyes testtartás kialakítása.</p> <p>A kézíráshoz szükséges ceruzafogás elsajátítása.</p> <p>Egyszerű formák vázolása, rajzolása, vonalkövetés, ráírás, nagymérettől a kicsiig.</p> <p>Sorkövetés, sorváltási tevékenység.</p> <p>Betűelemek vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása, kapcsolása, lejárásuk a talajon.</p> <p>Írott kisbetűk vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása.</p> <p>Írott kisbetűk összekapcsolása.</p> <p>Betűk írása tollbamondással.</p> <p>Szavak írása másolással, tollbamondással.</p> <p>Magán- és mássalhangzók hosszúságának megfigyelése.</p>	
<p>Fogalmak</p>	<p>Vonal, vonalköz, vastag vonal, segédvonal, margó, rajta, vissza, ráírás, grafitceruza, postairon, álló egyenes, fekvő egyenes, ferde egyenes, kör, csészevonal, kapuvonal, cseppvonal, fecskevonal, hullámvonal, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás.</p>	

Témakör	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 26 óra/26 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Auditív és vizuális észlelés, -figyelem, -differenciálás fejlesztése. Kommunikációs képesség, nonverbális kommunikáció fejlesztése. Szókincsbővítés. Verbális emlékezet növelése. Időtartamok érzékelésének fejlesztése (hangok). Helyes beszédhangsúly kialakítása. A nyelvhasználat alapozása. A kis- és a nagybetűk használata. A helyesírási készség megalapozása.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
4.1 Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái	Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolat zárása: Társas nyelvi magatartás kialakítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás).	
4.2 Szavak jelentése, szókincs	Szókincsbővítés: tárgyakkal, képekkel, szavak jelentésének sokoldalú érzékeltetésével, szómagyarázat, főfogalom alá rendelés.	
4.3. Hang, betű, szótag, szó	A beszédhangok differenciálása és felismerése szavakban. Betűk válogatása, csoportosítása. Szavak hangokra bontása. Magánhangzók, mássalhangzók időtartamának megfigyelése, helyes ejtésük gyakorlása. Szótagolás tapssal, szótagok számlálása.	
4.4. Modalitás szerinti mondatfajták	Kérdés, kijelentés és felszólítás mondathangsúlyának érzékeltetése mintakövetéssel.	
4.5. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	Magánhangzók időtartamának jelölése előkészítés után másolásnál, tollbamondásnál. Hosszú mássalhangzók jelölése a szavakban másolással.	
Fogalmak	Bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás, beszélgetés, vita, vélemény, hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név.	
Témakör	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 26 óra/26 óra

A témakör nevelési- fejlesztési céljai	Auditív és vizuális figyelem és emlékezet fejlesztése. Ritmusérzék fejlesztése. Szabálytudat megerősítése. Kommunikációs készség, együttműködési készség fejlesztése. Szövegértő képesség alapozása.	
	Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
1.2. Szerzők és művek Népköltészet Klasszikus magyar szerzők gyermekversei Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi		Mesehallgatás. Mondókák, kiszámolók, népi játékok, népdalok tanulása, eljátszása. Rövid gyermekversek, versrészletek meghallgatása, elolvasása, megtanulása. Rövid mesék hallgatása, olvasása.
1.3. Epikus művek jellemzői		Szereplők, helyszín kiemelése irányítással. Cselekmény megfogalmazása segítséggel, a szöveg megértés segítése dramatizálással.
1.4. Báb- és drámajátékok jellemzői		A mesék cselekményének eljátszása.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mese, vers, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, báb, jó, rossz, szép, csúnya.
--------------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végére	<p>A Nat-ban meghatározott tanulási eredmények a tanulók sajátos nevelési igénye és egyéni képességei szerint, különösen:</p> <p>Napszaknak megfelelő köszönés. <i>A társas érintkezés gyakran használt formuláinak használata.</i></p> <p>A kommunikációs készség fejlődése. <i>Beszédállapotától függően törekvés a hangok tiszta ejtésére.</i></p> <p>Szókincs gyarapodása.</p> <p>Ismeret- és élménykörből tárgyak megnevezése.</p> <p>Négy-öt mondóka, <i>rövid versek</i> ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba.</p> <p>Az olvasás jelrendszerének (<i>kisbetűk: magánhangzók és egyjegyű mássalhangzók</i>) ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével).</p> <p>A szavak hangokra bontása, betűkből szavak alkotása.</p> <p>Szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló formában.</p> <p>Az írás jelrendszerének ismerete (<i>kisbetűk</i>), (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A <i>kisbetűk</i> szabályos alakítása és kapcsolása.</p> <p>Szavak, rövid mondatok másolása előkészítéssel írott, nyomtatott szövegről. <i>Betűk</i>, 3–4 betűből álló szavak leírása tollbamondás után.</p> <p>Rendezett, olvasható íráskép <i>alapozása</i>.</p> <p><i>A továbbhaladás feltételei:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Értse meg az egyszerű utasításokat. - A tanulók törekedjenek a tiszta hangoztatásra. - Sajátítsák el az olvasás és írás jelrendszeréből a magánhangzókat és az egyjegyű mássalhangzókat. - Ismerjék fel a betűket, legyenek képesek szótagoló olvasásra,
---	--

	<p>segítséggel értsék meg az olvasottakat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legyenek képesek 3-4 mondóka vagy rövid vers elmondására. - A tanult kisbetűket tudják alakítani és kapcsolni.
--	---

Értékelés: szöveges formában

2. évfolyam

252 óra

Témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Beszédkésztség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	50
Olvasás, az írott szöveg megértése	85
Írás, szövegalkotás	65
Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	26
Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	26
Összes óraszám:	252

Témakör	1. Beszédkésztség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 50 óra/50 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>A megfelelő hangképzés, beszédlejtés és hangoztatás fejlesztése. Törekvés az érthető és kifejező beszédre. Megfelelő beszédtempó kialakítása.</p> <p>Az auditív észlelés és figyelem, beszédhanghallás fejlesztése. A beszédszervek mozgásának tudatosítása.</p> <p>A beszédérzékelés, beszédértés, szövegértés és beszédprodukciónak képességének fejlesztése. Beszédkedv felkeltése és a beszédlátás növelése.</p> <p>A verbális emlékezet és a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése (szókincs, mondatalkotás).</p> <p>A kommunikációs képesség fejlesztése a megfelelő szocializáció elérése érdekében különböző élethelyzetekben.</p> <p>A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása.</p> <p>Rövid kiszámolók, mondókák, versek szöveghű tolmácsolása.</p> <p>Megfigyelő képesség, koncentráció, kooperáció, feladattudat, feladattartás, időbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Helyes önismeret, erkölcsi érzék, ítélőképesség kialakítása.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés	<p>Hangfelismerési és hangutánzó gyakorlatok végzése.</p> <p>Beszédlejtés tudatosítása légygyakorlatokkal.</p> <p>Szajtérben való tájékozódás gyakorlása.</p> <p>A hangok tiszta ejtésének gyakorlása.</p> <p>A beszédhangok időtartamának érzékeltetése.</p> <p>Beszédritmus, beszédtempó megfigyelése és visszaadása utánmondással.</p> <p>Hang-, szótag- és szósor ismétlése.</p> <p>Hang, szótag, szó fogalmának kialakítása.</p>	

	<p>Képek, tárgyak megnevezése (szókincsfejlesztés). Versek, mondókák ritmusának megfigyelése, érzékelése. Rövid hallott szövegek megértése hallás után. Szöveges kiejtési gyakorlatok.</p>
1.2.Beszédfejltség	<p>Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Társas nyelvi magatartás gyakorlása, elsajátítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás). A helyes ejtés gyakorlása játékos utánmondással. Saját élmények megfogalmazása. Mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó szituációs- és beszédgyakorlatok végzése. Képről – kérdések segítségével – mondatok alkotása. Eseményekről, élményekről, képekről, képsorokról az érzelmek kifejezésével, az időrend betartásával mondatok alkotása. Természetes beszédhangsúly mintaadás utáni gyakorlása. A magyar nyelv szabályainak megfelelő hangsúly, hanglejtés elsajátítása, alkalmazása spontán beszédben is. A kijelentés és a kérdés beszédhangjának megfigyelése, gyakorlása hangerő, hanglejtés, hangsúly érzékeltetésével. Kérdezés és válaszadás gyakorlása mindennapi élethelyzetekben. Konkrét élethelyzetekben érzékletesen megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak megnevezése. A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak használata mindennapi élmények kapcsán folytatott beszélgetésekben, szituációkban. Szerepek eljátszása dramatikus eszközökkel, konfliktusok megjelenítése.</p>
1.3. Memoriterek szöveghű tolmácsolása	<p>Mimetizálás – helyzethez alkalmazkodó arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás. Érzelmek kifejezése. Ritmikus tevékenységek végzése szövegkísérettel. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly kialakítása. Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Gyermekdalok, körjátékok éneklése, eljátszása. Memoriter tanulása mozgással kísérvé, az értelmzés segítéséhez.</p>
Fogalmak	<p>Belégzés, kilégzés, levegővétel, hang, szó, rövid, hosszú, halk, hangos, hangerő, gyors, lassú, tempó, hangsúly, kép, esemény, vers, mondóka, kiszámoló, dal, jel, szokás, kérdés, válasz, jó, rossz, szép, csúnya.</p>

Témakör	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 85 óra/85 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	Akusztikus, vizuális megfigyelő- és differenciáló-képesség fejlesztése. Térí, síkbeli tájékozódás, lateralitás fejlesztése.	

	<p>Jelfelismerés, rész-egész viszony, soralkotás.</p> <p>Az olvasás teljes jelrendszerének elsajátítása a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.</p> <p>A hangos olvasás megtanulása szótagoló, illetve szóképes szinten, az olvasástechnika fejlesztése.</p> <p>Szavak, mondatok, rövid szövegek tartalmának megértése, értelmezése, a megértés bizonyítása segítséggel, irányítással.</p> <p>Szókincsbővítés.</p> <p>Értő olvasás fejlesztése.</p> <p>A néma olvasás elemi szintű kialakítása.</p> <p>Az olvasási készség fejlesztése. Algoritmus követése.</p> <p>Szövegelemzés, lényegkiemelés, következtetés, összefüggések felismerése.</p> <p>Képeskönyvek, gyermekkönyvek bemutatása során az olvasás iránti érdeklődés felkeltése.</p>
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
2.1. Felkészülés az olvasásra	<p>Tárgyak, képek, vizuális jelek azonosságának, hasonlóságának, különbözőségének megfigyelése, megfogalmazása.</p> <p>Képolvasási gyakorlatok végzése.</p> <p>A rész-egész viszonyának megtapasztalása.</p> <p>Szótagolás tapssal kísérvé.</p> <p>Beszédhangok megkülönböztetése.</p> <p>Rövid-hosszú hangok differenciálása.</p> <p>Globálisan észlelt nyelvi egységek (szavak) hangokra bontása.</p> <p>Zöngés-zöngétlen hangok megkülönböztetése.</p> <p>A téri tájékozódás fejlesztése, irányok megnevezése.</p> <p>Irányított szemmozgás gyakorlása, szemfixáció további erősítése.</p> <p>Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált (koncentrációs) játékos memóriagyakorlatok végzése.</p> <p>Szövegtanulási technikák megismerése.</p> <p>Jelek, piktogramok, rajzos utasítások felismerése, értelmezése.</p>
2.2. Az olvasás jelrendszere	<p>Hanganalízis: hangok felismerése, megkülönböztetése, kapcsolása, leválasztása, helyének meghatározása a szóban.</p> <p>Hang és betű azonosítása.</p> <p>Betűk felismerése szavakban, szövegben.</p> <p>Az olvasás teljes jelrendszerének megtanulása (kis- és nagybetűk).</p> <p>Egy- és többtagú szavak kirakása, összeolvasása.</p> <p>Szótagok, szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló, ill. szóképes formában.</p> <p>Hangos olvasás gyakorlása.</p> <p>Törekvés a szöveghű olvasásra.</p> <p>Hangsúly, hanglejtés érzékeltetése.</p>
2.3. Az írott szöveg megértése	<p>Tájékozódás a tankönyvben.</p> <p>Tájékozódás a szövegben.</p> <p>Az adatok visszakeresése.</p> <p>Információk kiemelése.</p> <p>A megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel.</p> <p>Szó és kép, illetve mondat és kép egyeztetése.</p> <p>Mondatok kiegészítése képek segítségével.</p>

	<p>Mondatok hangos és néma olvasása. Rövid szöveg hangos és néma olvasása. Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megosztása. Cím, szereplők, események megbeszélése. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása (segítséggel, irányítással).</p> <hr/> <p>Tartalom elmondása képek segítségével. A történet dramatizálása. Szerepjátékok, önismereti gyakorlatok végzése. Közmondások, szólások jelentésének megbeszélése. Az erkölcsi és esztétikai értékrend formálása, a szöveg tartalmában rejlő nevelési lehetőségek felhasználásával. A műélvezet megtapasztalása a belefeledkezés, a játék öröme kapcsán.</p>
Fogalmak	<p>Azonos, egyforma, különböző, hang, betű, szótag, szó, mondat, szöveg, írásjel, pont, vessző, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű, nyomtatott betű, betűkártya, nyelv, fogsor, szájpaddás, ajak, sor, oszlop, vízszintes, függőleges, bal, jobb, alatt, fölött, mellett, között, előtt, mögött, oldal, néma olvasás, hangos olvasás, cím, tartalom, cselekmény, szereplő, közmondás, szólas, szín.</p>

Témakör	3. Írás, szövegalkotás	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 65 óra/65 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>Síkbeli és téri tájékozódás fejlesztése. A vonalközben való tájékozódás fejlesztése. Vizuális észlelés, optikus differenciáló képesség, formaérzékelés, emlékezet, sorrendiség fejlesztése. Dominancia további erősítése. Mozgáskoordináció, szem-kéz koordináció, finommozgás, összerendezett írásmozgás fejlesztése. Szabályos betűalakítás és -kapcsolás elsajátítása, vonalközbe helyezése az új betűkkel. Algoritmuskövetés. Iránykövetés. Íráshasználati módok megismerése: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás. Az íráskészség fejlesztése. Rendezett, tiszta írásmunkára nevelés. Önellenőrzés, hibajavítás fejlesztése. Az eszközszintű írás fejlesztése.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
Az írás jelrendszere	<p>Térbeli, síkbeli tájékozódás gyakorlása. Az irányok felismerése, megnevezése és összekapcsolása az irányokat kifejező szavakkal. Az írófelületen való tájékozódás gyakorlása. Nagymozgások, kismozgások végzése. Az íráshoz szükséges helyes testtartás alkalmazása.</p>	

	<p>A kézíráshoz szükséges ceruzafogás gyakorlása. Egyszerű formák vázolása, rajzolása, vonalkövetés, ráírás, nagymérettől a kisebbig. Sorkövetés, sorváltási tevékenység. Betűelemek vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása, kapcsolása. Írott kis- és nagybetűk vázolása, elhelyezése a vonalközben, írása. Írott kis- és nagybetűk összekapcsolása. Betűk írása tollbamondással. Írásjelek írása, alkalmazása. Szavak írása másolással, tollbamondással és emlékezetből. Magán- és mássalhangzók hosszúságának megfigyelése, jelölése. Szó szerkezetek írása másolással, tollbamondással és emlékezetből. Nagybetűk alkalmazása nevek írása során. Mondatkezdő nagybetű használata. Önellenőrzés irányítással. Hibajavítás segítségével.</p>
Fogalmak	<p>Vonal, vonalköz, vastag vonal, segédvonal, margó, rajta, vissza, ráírás, grafitceruza, postairon, álló egyenes, fekvő egyenes, ferde egyenes, kör, csészevonal, kapuvonal, cseppvonal, fecskevonal, hullámvonal, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás.</p>

Témakör	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 26 óra/26 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>Auditív és vizuális észlelés, -figyelem, -differentiálás fejlesztése. Kommunikációs képesség, nonverbális kommunikáció fejlesztése. Szókincsbővítés. Verbális emlékezet növelése. Időtartamok érzékelésének fejlesztése (hangok). Helyes beszédhangsúly gyakorlása. A nyelvhasználat gyakorlása. A kis- és a nagybetűk használata. A helyesírás készség fejlesztése.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
4.1. Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái	<p>Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolat zárása: Társas nyelvi magatartás kialakítása (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás). Beszélgetés, vita: Figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra, részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben. Saját élmények egyszerű megfogalmazása. Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Nyelvi mintakövetés beszédben. Konkrét élethelyzetben megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak tisztázása.</p>	

4.2. Szavak jelentése, szókincs	Szókincsbővítés: tárgyakkal, képekkel, rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakkal, a szavak jelentésének sokoldalú érzékeltetésével.
4.3. Hang, betű, szótag, szó	A beszédhangok differenciálása és felismerése szavakban. Betűk válogatása, csoportosítása. Szavak hangokra bontása. Magánhangzók, mássalhangzók időtartamának megfigyelése, helyes ejtésük gyakorlása, jelölésük. Szótagolás tapssal, szótagok számlálása.
4.4. Modalitás szerinti mondatfajták	Kérdés, kijelentés és felszólítás mondathangsúlyának érzékeltetése mintakövetéssel.
4.5. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	Magánhangzók időtartamának jelölése előkészítés után másolásnál, tollbamondásnál. Hosszú mássalhangzók jelölése a szavakban másolással. Nagybetűk használata nevek írásakor és mondatkezdésnél. Mondatvégi írásjelek alkalmazása.
Fogalmak	Bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás, beszélgetés, vita, vélemény, hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név.

Témakör	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 26 óra /26 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Auditív és vizuális figyelem és emlékezet fejlesztése. Ritmusérzék fejlesztése. Ítéloképesség, erkölcsi érzék formálása. Empátiakészség növelése. Szabálytudat megerősítése. Kommunikációs készség, együttműködési készség kialakítása. Szóbeli szövegalkotás, kreativitás fejlesztése. Szövegértő képesség fejlesztése.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
5.1.Szerzők és művek Népköltészet Klasszikus magyar szerzők gyermekversei Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi		Mesehallgatás. Mondókák, kiszámolók, népi játékok, népdalok tanulása, eljátszása. Rövid gyermekversek, versrészletek meghallgatása, elolvasása, megtanulása. Rövid mesék olvasása, hallgatása.

5.2. Epikus művek jellemzői	Szereplők, helyszín kiemelése irányítással. Cselekmény megfogalmazása segítséggel. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmának ismerete, használata.
5.3. Lírai alkotások jellemzői	Vers, versszak felismerése.
5.4. Báb- és drámajátékok jellemzői	A mesék cselekményének eljátszása.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mese, vers, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, helyszín, báb, jó, rossz, szép, csúnya.
------------------------------------	--

<p>A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végére</p>	<p>A Nat-ban meghatározott tanulási eredmények a tanulók sajátos nevelési igénye és egyéni képességei szerint, különösen:</p> <p>Saját személyi adatok elmondása. Napszaknak megfelelő köszönés. Érthető, tagolt beszéd helyes köznyelvi kiejtéssel, helyes ritmusban. A kommunikációs készség fejlődése. Bekapcsolódás a beszélgetésekbe, kérdésekkel, válaszadással. Szókincs gyarapodása. Közreműködés egyszerű üzenetek átadásában. Ismeret- és élménykörből tárgyak megnevezése. Kérdések és szemléltetés segítségével beszámolás eseményekről. Négy-öt mondóka, vers ismerete, bekapcsolódás a dramatikus játékokba. Konkrét élethelyzetekben megtapasztalható elemi erkölcsi fogalmak helyes megítélése. Az olvasás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével). A szavak hangokra bontása, betűkből szavak alkotása. Szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása ütemes szótagoló, illetve lassú szóképes formában. Beszámolás hangosan vagy némán olvasott szövegrészek tartalmáról kérdések segítségével. A szereplők és események megnevezése. A szövegértést bizonyító feladatok megoldása előkészítés után, segítséggel. Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása. Szavak, rövid mondatok másolása előkészítéssel írott, nyomtatott szövegről. 3–4 betűből álló szavak leírása tollbamondás után. Begyakorolt szavak leírása emlékezetből. Az írott nagybetűk. alkalmazása másolásnál önállóan, tollbamondásnál előkészítés után. Rendezett, olvasható íráskép.</p> <p>Továbbhaladás feltételei:</p> <p>- Mutasson fel a tanuló mérhetően folyamatos fejlődést a kommunikációs készségében, tudjon bekapcsolódni beszélgetésekbe</p>
---	--

	<p>kérdésekkel, válaszadással.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legyen képes közreműködni egyszerű üzenetek átadásában. - Tudja elmondani saját személyi adatait. - Beszéljen érthetően. - Legyen képes szövegértést bizonyító feladatok megoldására segítséggel – előkészítéssel. - Legyen képes felkészülés után mondatokat, rövid szövegeket olvasni. - Írásképe legyen rendezett, olvasható. - Tudjon szavakat, rövid mondatokat másolni írottról, nyomtatottról – előkészítéssel, 3–4 betűből álló szavakat tollbamondás után leírni, előkészítéssel. - Legyen képes alkalmazni a gyakorolt helyesírási szabályokat: előkészítés mellett, segítséggel alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt, a mondatvégi írásjeleket. Legyen betűismerete a tanult betűk körében. - Legyen képes 3–4 mondóka vagy vers elmondására.
--	---

Értékelés: 1-5 skálán történő osztályozás.

3–4. évfolyam

Az anyanyelv birtoklása pozitívan hat a társas kapcsolatok alakulására, a társadalom közösségeiben (pl. család, iskola, munkahely) való aktív részvételre. Meghatározó szerepe van a társadalom egyéb értékeinek közvetítésében is.

Az irodalmi művek elemzésével megalapozzuk az együttműködés, az együttérzés, a segítőkészség, az önkéntes feladatvállalás, a felelősségvállalás, a tisztelet, a kötelességtudat, az önfegyelem készségét. E tevékenység során alakul a tanuló attitűdje önmagához, szűkebb és tágabb környezetéhez, a történelmi múlthoz. Fejlődik az önismerete, erősödik az önbizalma. Az ismerettartalmú szövegek olvasásával egészséges és tudatos életmódra, környezettudatosságra ösztönözzük a tanulókat. Fontos a család szerepének hangsúlyozása, az erkölcsi normák közvetítése.

Az irodalmi nevelés fejleszti a mérlegelő érzéket. Megteremti az önkifejezés iránti nyitottságot. Fejleszti a kreativitást, gazdagítja az önismeretet.

A szövegértés-szövegalkotási kompetencia fejlesztése a különböző észlelések, tapasztalatok megfogalmazását teszi lehetővé szóban és írásban. Segíti a saját gondolatok pontosabb kifejezését, mások gondolatainak követését. Erősíti a döntési és szervezőképességet, a vitakészséget és az önérvényesítést. Fejleszti a mérlegelő gondolkodáshoz szükséges kulcskompetenciákat. Az infokommunikációs technikák alkalmazása lehetővé teszi az önálló ismeretszerzést.

A szakasz kiemelt célja a tanulási képességek intenzív fejlesztése. A 3–4. évfolyam feladata a kreativitásra, a tevékenységre való ösztönzés. A tanulási, viselkedési szokások kialakítása, magatartási normák közvetítése elősegíti a tanulók személyiségének érését, önismeretük fejlődését.

A kommunikációs kompetenciák alapozása és fejlesztése a szövegértés-szövegalkotás tevékenységrendszerébe ágyazva valósul meg. A nyelvtan tanítása során tudatosodik a nyelvhasználat. A képességfejlesztés áll a középpontban, ezért a megfigyelés, a tapasztalás, a feladathelyzetből kiinduló, készségeket fejlesztő gyakorlati tevékenység a vezető szerep. Az irodalmi ismeretek célja, hogy műveken keresztül gazdag tapasztalatokhoz juttassa a tanulókat a világról, az emberi természetről, az emberi létről, érzelmekről, a valósághoz való sokrétű viszonyulásról. Cél a szövegértés fejlesztése, szövegösszefüggések megláttatása. Fontos szerepet kap a helyesírási szokások kialakítása, megerősítése.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében fokozottan szükség van a játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőségének megteremtésére, amelyek támogatják a nyelvi tudatosság, az árnyalt önkifejezés megvalósulását, felkeltik a másik megértésének igényét, alakítják az erre alkalmassá tevő képességet. A korai tanulási kudarcok kialakulásának megelőzése érdekében a fejlesztés kritikus pontjain hosszabb fejlesztő szakaszok iktathatók be.

3. évfolyam

216 óra

Témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Beszédképesség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	42
Olvasás, az írott szöveg megértése	64
Írás, szövegalkotás	44
Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	44
Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	22
Összes óraszám:	216

Témakör	1. Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 42 óra/ 42 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>Helyes artikuláció, tiszta ejtés, hangképzés, beszédhanghallás fejlesztése.</p> <p>Beszédkedv, társalgási kedv növelése. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly, hangszín, beszédritmus használata.</p> <p>A verbális kommunikációs eszközök alkalmazása a mindennapi érintkezés során. Törekvés erősítése a mások számára érthető és kifejező beszédre.</p> <p>Összefüggő beszéd további fejlesztése az életkornak megfelelő témákban.</p> <p>Szóbeli szövegek kommunikációs sémáinak, nyelvi jellemzőinek használata. Szóbeli szövegalkotás, kommunikációs képesség, beszédképesség fejlesztése.</p> <p>A mindennapi élet és a tankönyvek szókincsének ismerete.</p> <p>Helyzetfelismerés, szituációhoz igazodó, beszédtartalomnak megfelelő szóhasználat. A beszélői szándék és az érzelmek kifejezése.</p> <p>Mondat- és szövegfonetikai eszközök alkalmazása.</p> <p>Verbális emlékezet fejlesztése. Memoriterek szövegű tolmácsolása.</p> <p>Empátia, szociális készségek formálása.</p> <p>Ítéletképesség, erkölcsi érzék alakítása.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés	<p>Helyes beszédlejtés megfigyelése és alkalmazása hangkapcsolatok, szósorok, szövegek, versek mondása során.</p> <p>Hangkapcsolatok tiszta ejtésének gyakorlása változó szó- és szövegkörnyezetben.</p> <p>Hangkapcsolatok, szósorok ismétlése.</p> <p>Különböző beszédhelyzetnek megfelelő hangerő, hangszín, beszédtempó megválasztása, gyakorlása; ritmusváltás, hangerőváltás, szünettartás.</p> <p>Szókincs gyarapítása szógyűjtéssel, képek és kérdések segítségével;</p>	

	<p>tulajdonságok gyűjtése, kiválasztása, mondatba foglalása. Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése. Szavak mondatba helyezése, beépítése a beszédbe. Szókincs bővítése mondat és szöveg szinten. Segítséggel három-négy mondat összefűzése az időrend betartásával.</p>
1.2. Beszédfejlettség	<p>Saját és közösségi élmények megfogalmazása. Mindennapi élmények, olvasmányok tartalmának felidézése, elmondása az időrend betartásával. Mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó szituációs gyakorlatok. Az iskolai életben előforduló események megbeszélése. Bekapcsolódás társak és felnőttek beszédébe (figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra). Beszédpartnerhez alkalmazkodó nyelvi formák használata. Udvariassági formák gyakorlása: megszólítás, kérés, megköszönés, jókívánság megfogalmazása. Viselkedési normák betartása könyvtárban, színházban, múzeumban, kiránduláson, tömegközlekedés során. Irodalmi szövegek reprodukálása az irodalmi élményszerzés érdekében, képek, kulcsszavak segítségével. Címadási gyakorlatok. Szerepjátékok gyakorlása mesedramatizálással (bábjáték). A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak helyes megítélése.</p>
1.3. Memoriterek szöveghű tolmácsolása	<p>Mimetizálás (arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás használata a helyzethez alkalmazkodóan). Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Verstanulás. Ünnepekhez, népszokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rövid versek megtanulása. Tanult szövegek (versek, nyelvtörők, kiszámolók) szöveghű és kifejező tolmácsolása. Ismert szövegek megjelenítése dramatikus játékkal. Különböző dramatikus formák kipróbálása (pl. bábjáték, versmondás, helyzetgyakorlat).</p>
Fogalmak	<p>Belégzés, kilégzés, hang, szó, mondat, szöveg, hangerő, hangsúly, tempó, valóság, mese, vers, mondóka, kiszámoló, nyelvtörő, érzés, érzelem, élmény, hangulat, vélemény, vita, párbeszéd, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak, időrend, sorrend, esemény, cím, jó, rossz, szép, csúnya.</p>

Témakör	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 64 óra/ 64 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>Szóképes, illetve folyamatos, szöveghű olvasás képességének kialakítása. Hangos olvasásnál megfelelő hangsúly, hangerő, hanglejtés alakítása. Olvasástechnika fejlesztése. Szövegértő képesség fejlesztése az önállóság fokozásával.</p>	

	<p>Szövegelemzés alapozása. Információkereső technikák megalapozása. Az olvasás megszerettetése, az irodalom szeretete iránti igény felkeltése, olvasóvá nevelés.</p>
--	---

Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
2.1. Az olvasás jelrendszere	<p>Rendszeres mesehallgatás a tanító tolmácsolásában vagy az infokommunikációs eszközök használatával. Olvasástechnika fejlesztését szolgáló gyakorlatok végzése. Hangerő, hangsúly, hanglejtés megfelelő használatának alakítása. Mondatok hangos és néma olvasása. Szövegek hangos és néma olvasása. Tájékozódás a szövegben. Staféta formában a hangos olvasás gyakorlása.</p>
2.3. Az írott szöveg megértése	<p>Mondatok hangos és néma olvasása, tartalmának megértése. Rövid szöveg megismerése, tartalmának megértése (szövegértelmezés dramatizálással. Cím, szereplők, helyszín kiemelése, időpont megállapítása, cselekmény követése irányítással. Tanulság megfogalmazása segítségével. Tartalom elmondása képek, kulcsszavak segítségével. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása segítséggel, irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel, – mondatok és képek egyeztetése, – szereplők tulajdonságainak felismerése, – mondatok kiegészítése, tagmondatok összekapcsolása. <p>Dramatizálás. Ismerettartalmú szövegek olvasásával információkereső technikák alkalmazása irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az adatok visszakeresése irányítással, – információk kiemelése irányítással. <p>Versolvasás, verstanulás. Versek hangulatának átélése, belefeledkezés a ritmus, a zene révén. Ismerkedés a néphagyományokkal; ezek őrzése, ápolása. Ünnepekhez, népszokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rövid szövegek olvasása, értelmezése. Ismerkedés gyermekújságokkal.</p>
Fogalmak	<p>Stafétaolvasás, párbeszéd, gondolatjel, bekezdés, helyszín, időpont, vázlat, találós kérdés, népszokás, hagyomány, szabály.</p>

Témakör	3. Írás, szövegalkotás	Javasolt óraszám/
----------------	-------------------------------	--------------------------

		helyi óraszám: 44 óra/ 44 óra
Előzetes tudás	<p>Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása. Szavak, rövid mondatok írása tollbamondással látási-hallási megfigyelés után.</p> <p>Tanult helyesírási normák alkalmazása.</p> <p>Önellenzés alkalmazása irányítással. Hibajavítás segítségével.</p>	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>Auditív és vizuális észlelés, figyelem, differenciálás, emlékezet fejlesztése.</p> <p>Síkbeli tájékozódás, irány- és aránykövetés.</p> <p>Rész és egész megfigyelése.</p> <p>Szem-kéz koordinációja, összerendezett írásmozgás kialakítása.</p> <p>Írástechnika automatikus alkalmazása.</p> <p>Készségszintű másolás (írottról és nyomtatotról) rövid szövegek írása során, íráskészség fejlesztése.</p> <p>Mondatok írása tollbamondással, látási-hallási megfigyeltetés után emlékezetből írással.</p> <p>Eszközsztintű íráshasználat az írásos feladatmegoldásokban. Önálló szövegalkotás fejlesztése. Rugalmas gondolkodás, fantázia növelése.</p> <p>Önellenzés képességének szokássá alakítása.</p> <p>Lendületes, esztétikus íráskép alapozása.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
3.1. Az írás jelrendszere	<p>Az írástechnika gyakorlása.</p> <p>Szavak, szó szerkezetek, mondatok, összefüggő szövegek másolása (írottról, nyomtatotról).</p> <p>Szavak, rövid mondatok írása látási-hallási előkészítéssel, tollbamondással.</p> <p>Szavak, rövid mondatok írása emlékezetből.</p> <p>Írásjelek alkalmazása.</p> <p>Nagybetűk alkalmazása nevek és a mondatok írása során.</p> <p>Pontos, szép írás gyakorlása.</p> <p>Az íráshoz szükséges helyes testtartás megőrzése.</p> <p>Hibafelismerés, hibajavítás segítségével.</p>	
3.2. Szövegalkotás írásban	<p>Szavak gyűjtése és írása.</p> <p>Mondatok kiegészítése.</p> <p>Mondatbővítés.</p> <p>Mondatbefejezés.</p> <p>Mondatalkotás.</p> <p>Címadás irányítással.</p> <p>Szövegalkotás mondatok összekapcsolásával irányítással.</p>	
Fogalmak	<p>Egy-, két- és háromjegyű betű, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás, szöveg, szó, mondat, cím, vélemény, értesítés, meghívó, hirdetés, sms, e-mail, rendezett íráskép.</p>	

Témakör	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 44 óra/ 44 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>Kommunikációs képesség fejlesztése. Szókincs gyarapítása. A nyelvhasználat pontosítása szótani, hangtani ismeretek tudatosításával. Fonematikus észlelés és verbális emlékezet fejlesztése.</p> <p>A helyesírás alapozása, fejlesztése másolással, tollbamondással, emlékezetből írással.</p> <p>A kiejtés, szóelemzés elvének alkalmazása a begyakorolt szókészletben, analízálás, szintetizálás.</p> <p>A közlési helyzethez alkalmazkodó nyelvhasználat fejlesztése.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
4.1. Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái	<p>Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolatzárás:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben, – társas nyelvi magatartási formák alkalmazása. <p>Beszélgetés: vélemény megfogalmazása, megosztása.</p>	
4.2. Szavak jelentése, szókincs	A szókincs folyamatos gyarapodása.	
4.3. Hang, betű, szótag, szó, szótó, toldalék	<p>Hang és betű megkülönböztetése.</p> <p>A magánhangzók és mássalhangzók időtartama:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyelése, – jelölése begyakorolt szóanyagban. 	
4.4. Szófajok	<p>Szavak csoportosítása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kérdések alapján. 	
4.5. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	<p>Írásjelek megfigyelése, használata a mondatok végén előkészítés után.</p> <p>A „j” hang kétféle jelölése begyakorolt alapszókészletben.</p> <p>A szóvégi -ó, -ő, -ú, -ű jelölésének gyakorlása megadott szókészletben.</p> <p>Szótagolás, szavak csoportosítása szótagszám szerint.</p> <p>Az elválasztás eseteinek megfigyelése.</p> <p>A teljes ábécé, betűrend ismerete.</p> <p>A mondat szavakra tagolása.</p>	
Fogalmak	<p>Hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, kötőjel, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név, magánhangzó, mássalhangzó, kijelentő mondat, kérdő mondat, felszólító mondat, felkiáltó mondat, óhajtó mondat, közlés, kijelentés, megállapítás, kérdés, érdeklődés, tudakozódás, kérés, tiltás, parancs, utasítás, öröm, fájdalom, meglepődés, kívánság, melléknév, tulajdonság, ige, cselekvés, történet, főnév, köznévszó, tulajdonnévszó, számnév, határozott, határozatlan.</p>	

Témakör	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 22 óra/ 22 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Auditív, vizuális figyelem és emlékezet fejlesztése. Időbeli tájékozódás, sorrendiség fejlesztése. Ritmusérzék fejlesztése. Szövegértő képesség folyamatos fejlesztése. Szóbeli szövegalkotás fejlesztése. Kommunikációs készség, együttműködési készség megerősítése. Az olvasás örömeinek megtapasztaltatása.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
5.1. Ajánlott szerzők és művek – Népköltészet	Mondókák, kiszámolók meghallgatása, olvasása. Népi játékok eljátszása. Találós kérdések olvasása. Magyar és más népek meséinek olvasása.	
<ul style="list-style-type: none"> – Klasszikus magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései – Klasszikus európai szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései – Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései <p>Ajánlott magyar szerzők és művek: Arany János: <i>Őszbe csavarodott</i> Bartos Erika: <i>Maci a Holdon, Budapest</i> Csukás István: <i>Hideg szél fúj, Sün Balázs</i> Fazekas Anna: <i>Ősz, Télapó, Tél, Szüret</i> Gárdonyi Géza: <i>Gólyák, Cifra mese, Macskánk</i> Gryllus Vilmos: <i>Füsti fecskék, Kémény tetején, Hallgatag erdő</i> József Attila: <i>Betlehemi királyok, Altató, Csozogi,</i></p>	Gyermekversek olvasása. Elbeszélések közös és önálló olvasása, feldolgozása tanári segítséggel. Könyvtárlátogatás.	

<p><i>az öreg suszter</i> Kányádi Sándor: <i>Hófoltos még a határ, Kelj föl, nap</i> Lázár Ervin: <i>Öregapó madarai</i> Móra Ferenc: <i>Tükrös Kata, A pillangók királya, Vasgyúró Gyurka, Sose volt király bánata, A kis bicebóca, A didergő király</i> Móricz Zsigmond: <i>Iciri-piciri, Kevélykerek, Kuckókirály, A köszöntő, A nehéz kétgarasos, A török és a tehenek</i> Nemes Nagy Ágnes: <i>Cifra palota, Lila fecske, Madarak, Nyári rajz</i> Petőfi Sándor: <i>Itt van az ősz, itt van újra, Nemzeti dal (részlet)</i> Szabó Lőrinc: <i>A szél meg a nap, Esik a hó, Nyitnikék (részletek), Falusi hangverseny</i> Tamkó Sirató Károly: <i>Mondjam még?</i> Varró Dániel: <i>Buszvezetők</i> Weöres Sándor: <i>Vásár (részlet), Ha vihar jő a magasból, Újesztendő, Száncsengő, Galagonya, Birkaiskola, Szép a fenyő, Nől a dér, álm jár</i> Zelk Zoltán: <i>A tölgyfa születésnapja, Köd és fény, Télapó és a hóember, Alszik a szél, Október, Hova futsz, te kicsi őz?, Az állatok iskolája, Mikulás bácsi csizmája, Rajzpapír</i></p> <p>Ajánlott európai szerzők és művek: Andersen: <i>A két gyertya, A rendíthetetlen ólomkatona, A három versenyugró</i> Aesopus: <i>Kincs a szőlőben, Az oroszlán és az egér, A róka és a gólya</i></p>	
---	--

<p>Grimm: <i>A csillagruha</i> La Fontaine: <i>A tücsök és a hangya</i> Richard Scarry: <i>Mentenek a tűzoltók, Miből lesz a kenyér?</i> Szutyevjev: <i>Az alma, Miau, A három kiscica, A sün, akit meg lehetett simogatni</i></p>	
<p>5.2. Epikus művek jellemzői</p>	<p>Rövid epikai művek, népköltészeti alkotások, elbeszélések hangos olvasása. A történet idejének és helyszínének azonosítása segítséggel. Az események sorrendjének, összefüggéseinek megállapítása segítséggel. Történet főszereplőinek azonosítása. Tartalommondás (képekkel, kulcsszavakkal); a cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata; címadás gyakorlása irányítással. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalma.</p>
<p>5.3. Lírai alkotások jellemzői</p>	<p>Versek hangos és néma olvasása. A lírai mű témájának és hangulatának, érzelmi tartalmának felismerése. A vers versszakokra bontása. A versszak felismerése, egyszerű jellemzése (sorok száma, hosszúsága, szótagszáma). Rím felismerése.</p>
<p>5.4. Báb- és drámajátékok jellemzői</p>	<p>Népi játékok játszása. Mese, meserészlet közös eljátszása. Mindennapi konfliktusok átélése dramatikus játékban (pl. bábjáték).</p>
<p>Fogalmak</p>	<p>Író, költő, valóság, mese, népmese, vers, verssor, versszak, rím, refrén, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, főszereplő, helyszín, párbeszéd, hangulat, ellentét, ismétlés, jó, rossz, szép, csúnya.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végére</p>	<p>A Nat-ban meghatározott tanulási eredmények a tanulók sajátos nevelési igénye és egyéni képességei szerint, különösen:</p> <p>A hangok hosszúságának érzékeltetése. Megfelelő beszédtempó, hangerő, beszédtechnika, hangsúly. Négy-öt mondóka, vers ismerete. A megtanulandó memoriterek képességi szintnek megfelelő tolmácsolása. <i>Próza és a vers megkülönböztetése.</i> Egyéni fejlettségi szintnek megfelelő részvétel a dramatikus, szerep- és szituációs játékokban. A megismert nyelvi formák alkalmazása a társas érintkezésben. Kérdésekre adekvát válaszadás a szituációnak megfelelően. Önálló vélemény alkotása.</p>
---	--

	<p>Rövid összefüggő szóbeli szöveg alkotása kevés segítséggel. Szóképes, illetve folyamatos olvasás, megfelelő hangsúlyozás. Olvasott szövegrészek, szövegek tartalmáról beszámolás segítséggel.</p> <p>Szövegértést bizonyító egyszerű feladatok megoldása. A szereplők, helyszín, időpont megnevezése. Az események sorba rendezése. <i>A mesék jellemzői. A mese és a valóság megkülönböztetése.</i></p> <p>Szövegelemzés végzése segítséggel</p> <p>Mondatok és rövid szövegek másolása írott és nyomtatott mintáról.</p> <p>A begyakorolt alapszókészlet szavainak leírása tollbamondással, emlékezetből való írással.</p> <p>Előkészítés szavak, mondatok leírása tollbamondás után.</p> <p>Az írott nagybetűk alkalmazása.</p> <p><i>A magyar ABC ismerete, szótagolás, elválasztás.</i></p> <p><i>A mondatok megkülönböztetése a beszélő szándéka szerint.</i></p> <p>A tanult nyelvhelyességi és helyesírási ismeretek alkalmazása, segítséggel.</p> <p>Önellenőrzés, hibajavítás, irányítással.</p> <p><i>Törekvés tiszta, rendezett, könnyen olvasható írásképre.</i></p> <p>A továbbhaladás feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudjanak a beszédhelyzetnek megfelelő tempóval, hangerővel, hangsúllyal beszélni. - Tudjanak saját, rövid véleményt megfogalmazni. - Tudjon kérdést feltenni, válaszolni, egyszerű üzenetek átadásában közreműködni. - Ismerje saját személyi adatait. - Legyen képes segítséggel ismeretek, információk gyűjtésére. - Ismerjék a magyar ABC-t, a szótagolás, elválasztás szabályait, segítséggel alkalmazzák. - Segítséggel ismerjék fel a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint - Segítséggel alkalmazzák a mondatkezdő nagybetűt és a mondatvégi írásjelet - Tudjon rövid szöveget gyakorlás után elolvasni, a tartalommal kapcsolatos kérdésekre tudjon helyesen válaszolni - Tudja a verset és a prózát megkülönböztetni - Tudjon rövid szövegeket pontosan másolni, tollbamondás után kevés hibával írni
--	---

Értékelés: 1-5 skálán történő osztályozás.

4. évfolyam

234+18 óra

Témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Beszédkésztség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	45+3
Olvasás, az írott szöveg megértése	70+6
Írás, szövegalkotás	47+3
Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	49+5
Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	23+1
Összes óraszám:	234+18

Témakör	1. Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 45 óra/ 48 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>Helyes artikuláció, tiszta ejtés, hangképzés, beszédhanghallás fejlesztése.</p> <p>Beszédkedv, társalgási kedv növelése. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez. Megfelelő hangerő, hangleyjtés, hangsúly, hangszín, beszédritmus használata.</p> <p>A verbális kommunikációs eszközök alkalmazása a mindennapi érintkezés során. Törekvés erősítése a mások számára érthető és kifejező beszédre.</p> <p>Összefüggő beszéd további fejlesztése az életkornak megfelelő témákban.</p> <p>Szóbeli szövegek kommunikációs sémáinak, nyelvi jellemzőinek használata. Szóbeli szövegalkotás, kommunikációs képesség, beszédkésztség fejlesztése.</p> <p>A mindennapi élet és a tankönyvek szókincsének ismerete. Helyzetfelismerés, szituációhoz igazodó, beszéd tartalomnak megfelelő szóhasználat. A beszélői szándék és az érzelmek kifejezése.</p> <p>Mondat- és szövegfonetikai eszközök alkalmazása.</p> <p>Verbális emlékezet fejlesztése. Memoriterek szöveghű tolmácsolása.</p> <p>Empátia, szociális készségek formálása.</p> <p>Ítélnőképesség, erkölcsi érzék alakítása.</p>	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
1.1. Beszédhallás, hallás utáni értés	<p>Helyes beszédlevegzés megfigyelése és alkalmazása hangkapcsolatok, szósorok, szövegek, versek mondása során.</p> <p>Hangkapcsolatok tiszta ejtésének gyakorlása változó szó- és szöveggörnyezetben, toldalékos szavakban és a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatokban.</p> <p>Hangkapcsolatok, szósorok ismétlése.</p>	

	<p>Mondatfonetikai gyakorlatok végzése. Különböző beszédhelyzetnek megfelelő hangerő, hangszín, beszédtempó megválasztása, gyakorlása; ritmusváltás, hangerőváltás, szünettartás. Szókincs gyarapítása szógyűjtéssel, képek és kérdések segítségével; tulajdonságok gyűjtése, kiválasztása, mondatba foglalása. Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése. Szavak mondatba helyezése, beépítése a beszédbe. Szókincs bővítése mondat és szöveg szinten. Egyes tantárgyak szakszavainak beépítése a mindennapi szóhasználatba. Segítséggel három-négy mondat összefűzése az időrend betartásával.</p>
1.2. Beszédfejlettség	<p>Saját és közösségi élmények megfogalmazása. Mindennapi élmények, olvasmányok, látvány-, hang-, mozgóképélmények tartalmának felidézése, elmondása az időrend betartásával. Mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó szituációs gyakorlatok. Az iskolai életben előforduló események megbeszélése. Bekapcsolódás társak és felnőttek beszédébe (figyelem a kortárs és felnőtt beszélgetőtársra). Beszédpartnerhez alkalmazkodó nyelvi formák használata. Társas nyelvi magatartási formák gyakorlása: tematikus társalgás, üzenetközvetítés. Udvariassági formák gyakorlása: megszólítás, kérés, megköszönés, jókívánság megfogalmazása. Viselkedési normák betartása könyvtárban, színházban, múzeumban, kiránduláson, tömegközlekedés során. Irodalmi szövegek reprodukálása az irodalmi élményszerzés érdekében. Címadási gyakorlatok. Szerepjátékok gyakorlása mesedramatizálással (bábjáték, árnyjáték). Önismereti gyakorlatok. Véleményalkotás, mások véleményének meghallgatása. A jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmainak helyes megítélése és használata mindennapi élmények kapcsán folytatott beszélgetésekben. Különböző magatartásformák elemzése, értékelése. Az életkornak megfelelő erkölcsi választások.</p>
1.3. Memoriterek szöveghű tolmácsolása	<p>Mimetizálás (arcjáték, tekintet, gesztikuláció, testtartás használata a helyzethez alkalmazkodóan). Verstanulás. Ünnepekhez, népszokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rövid versek megtanulása. Tanult szövegek (versek) szöveghű és kifejező tolmácsolása. Ismert szövegek megjelenítése dramatikus játékkal. Különböző dramatikus formák kipróbálása (pl. bábjáték, árnyjáték, némajáték, versmondás, helyzetgyakorlat).</p>
Fogalmak	<p>Belégzés, kilégzés, hang, szó, mondat, szöveg, hangerő, hangsúly, tempó, valóság, mese, vers, mondóka, kiszámoló, nyelvtörő, érzés, érzelem, élmény, hangulat, vélemény, vita, párbeszéd, rokon értelmű</p>

szavak, ellentétes jelentésű szavak, időrend, sorrend, esemény, cím, jó, rossz, szép, csúnya.

Témakör	2. Olvasás, az írott szöveg megértése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 70 óra/ 76 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Szóképes, illetve folyamatos olvasás képességének kialakítása, szöveghű olvasásra törekvés erősítése. Megfelelő olvasási tempó kialakítása. Hangos olvasásnál megfelelő hangsúly, hangerő, hanglejtés érzékeltetése. Olvasástechnika fejlesztése. Szövegértő képesség fejlesztése az önállóság fokozásával. Szövegelemzés, lényegkiemelés, következtetés, összefüggések felismerése. Információkereső technikák megalapozása. A kifejező olvasás képességének fejlesztése. Az olvasás megszerettetése, az irodalom szeretete iránti igény felkeltése, olvasóvá nevelés. Az erkölcsi és esztétikai értékrend formálása, környezettudatos nevelés, nemzeti identitástudat megalapozása szöveg tartalmában rejlő nevelési lehetőségek felhasználásával. Fantázia, kreativitás, beleélő képesség növelése.</p>	

Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>2.1. Az olvasás jelrendszere</p>	<p>Rendszeres mesehallgatás a tanító tolmácsolásában vagy az infokommunikációs eszközök használatával. Olvasástechnika fejlesztését szolgáló gyakorlatok végzése. Hangerő, hangsúly, hanglejtés megfelelő használata. Az írásjelek hangsúly- és értelemmódosító szerepének érzékeltetése hangos olvasásnál. Mondatok hangos és néma olvasása. Szövegek hangos és néma olvasása. Törekvés a pontos, kifejező, szöveghű olvasásra. Tájékozódás a szövegben. Válogató-, staféta- és párbeszédes formában a hangos olvasás gyakorlása.</p>
<p>2.3. Az írott szöveg megértése</p>	<p>Mondatok hangos és néma olvasása, tartalmának megértése. Rövid szöveg megismerése, tartalmának megértése. Rövid szöveg üzenetének, érzelmi tartalmának megértése. Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megfogalmazása szóban. Cím, szereplők, helyszín kiemelése, időpont megállapítása, cselekmény követése.</p>

	<p>Tanulság megfogalmazása segítséggel. Tartalom elmondása. Szövegösszefüggések keresése. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása segítséggel, irányítással:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel, – mondatok és képek egyeztetése, – szereplők tulajdonságainak felismerése, – vázlatkészítés rajzzal, szöveg kiegészítésével, – mondatok kiegészítése, tagmondatok összekapcsolása. <p>Dramatizálás. Ismerettartalmú szövegek olvasásával információkereső technikák alkalmazása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az adatok visszakeresése, – információk kiemelése. <p>A műélvezet megtapasztalása a belefeledkezés, a játék, a humor, a képzelet, a ritmus és a zene révén. Közmondások, szólások, találós kérdések értelmezése. Versolvasás, verstanulás. Versek hangulatának átélése, belefeledkezés a ritmus, a zene révén. Ismerkedés a néphagyományokkal; ezek őrzése, ápolása. Ünnepekhez, népszokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rövid szövegek olvasása, értelmezése. Gyermeklexikon használata. Ismerkedés gyermekújságokkal.</p>
Fogalmak	Stafétaolvasás, párbeszéd, gondolatjel, bekezdés, helyszín, időpont, vázlat, találós kérdés, népszokás, hagyomány, szabály.

Témakör	3. Írás, szövegalkotás	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 47 óra/ 50 óra
Előzetes tudás	<p>Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően). A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása. Szavak, rövid mondatok írása tollbamondással látási-hallási megfigyelés után. Tanult helyesírási normák alkalmazása. Önellenőrzés alkalmazása irányítással. Hibajavítás segítséggel.</p>	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>Auditív és vizuális észlelés, figyelem, differenciálás, emlékezet fejlesztése. Síkbeli tájékozódás, irány- és aránykövetés. Rész és egész megfigyelése. Szem-kéz koordinációja, összerendezett írásmozgás kialakítása. Írástechnika automatikus alkalmazása. Készség szintű másolás (írottról és nyomtatotról) rövid szövegek írása során, íráskészség fejlesztése.</p>	

	<p>Mondatok írása tollbamondással, látási-hallási megfigyeltetés után emlékezetből írással.</p> <p>Eszközsintű íráshasználat az írásos feladatmegoldásokban. Önálló szövegalkotás fejlesztése. Rugalmas gondolkodás, fantázia növelése. Önellenőrzés képességének szokássá alakítása.</p> <p>Lendületes, esztétikus íráskép kialakítása.</p>
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
3.1. Az írás jelrendszere	<p>Az írástechnika gyakorlása.</p> <p>Segédvonal nélküli füzet használata.</p> <p>Betűalakítások és kapcsolások gyakorlása az új vonalrendszerben.</p> <p>Szavak, szó szerkezetek, mondatok, összefüggő szövegek másolása (írottról, nyomtatottról).</p> <p>Szavak, rövid mondatok írása látási-hallási előkészítéssel, tollbamondással.</p> <p>Szavak, rövid mondatok írása emlékezetből.</p> <p>Írásjelek alkalmazása.</p> <p>Nagybetűk alkalmazása nevek és a mondatok írása során.</p> <p>Az írástempó fokozása, a folyamatos, lendületes írás gyakorlása.</p> <p>Az íráshoz szükséges helyes testtartás megőrzése.</p> <p>Hibafelismerés, hibajavítás segítségével.</p>
3.2. Szövegalkotás írásban	<p>Szavak gyűjtése és írása.</p> <p>Mondatok kiegészítése.</p> <p>Mondatbővítés.</p> <p>Mondatbefejezés.</p> <p>Mondatalkotás.</p> <p>Címadás.</p> <p>Szövegalkotás mondatok összekapcsolásával.</p> <p>Meghívó megfogalmazása, megírása. Rövid szöveges üzenetek írása sms és e-mail formában. Két-három soros jellemzés megfogalmazása, leírása. Gondolatok, érzelmek, vélemények kifejezése írásban.</p>
Fogalmak	<p>Egy-, két- és háromjegyű betű, írott kis- és nagybetű, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, tollbamondás, másolás, ékezet, hiba, ellenőrzés, javítás, szöveg, szó, mondat, cím, vélemény, értesítés, meghívó, hirdetés, sms, e-mail, rendezett íráskép.</p>

Témakör	4. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 49 óra/ 54 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	<p>Kommunikációs képesség fejlesztése. Szókinés gyarapítása.</p> <p>A nyelvhasználat pontosítása szótani, hangtani ismeretek tudatosításával. Fonematikus észlelés és verbális emlékezet fejlesztése.</p> <p>A helyesírás alapozása, fejlesztése másolással, tollbamondással, emlékezetből írással.</p> <p>A kiejtés, szóelemzés elvének alkalmazása a begyakorolt</p>	

	szókészletben, analízálás, szintetizálás. A közlési helyzethez alkalmazkodó nyelvhasználat fejlesztése.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
4.1. Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái	Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás és kapcsolatzárás: – részvétel a tanulócsoporthoz folyó beszélgetésben, – társas nyelvi magatartási formák alkalmazása. Beszélgetés, vita: – helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez, – a vitakultúra formálása, – vélemény megfogalmazása, megosztása. Nyelvi mintakövetés beszédben és írásban. A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben, spontán beszédben. Az életkornak megfelelő erkölcsi választás és értékelés.
4.2. Szavak jelentése, szókinccs	Szavak csoportosítása jelentésük szerint: – rokon értelmű szavak, – több jelentésű szavak, – azonos alakú szavak. Állandósult szókapcsolatok értelmezése. Közmondások, szólások értelmezése. A szókinccs folyamatos gyarapodása.
4.3. Hang, betű, szótag, szó, szótó, toldalék	Hang és betű megkülönböztetése. Toldalékos szó megfigyelése, szótó és toldalék elkülönítése. A kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok – megfigyelése a szavakban és a szavak végén, – helyesírása begyakorolt szókészletben.
4.4. Szófajok	Szavak csoportosítása: – kérdések alapján; – jelentés szerint.
4.5. Modalitás szerinti mondatfajták	Mondatfajták: közlés, kérdés, felkiáltás, óhajtás, felszólítás – megfigyelése, – felismerése olvasott szövegekben, – helyes használata a mindennapi beszédben, – írásbeli gyakorlása.
4.6. Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	A „j” hang kétféle jelölése begyakorolt alapszókészletben. Az elválasztás eseteinek megfigyelése.
Fogalmak	Hang, betű, szótag, szótagolás, szó, mondat, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, vessző, kötőjel, időtartam, hosszú, rövid, hangsúly, kisbetű, nagybetű, név, magánhangzó, mássalhangzó, kijelentő mondat, kérdő mondat, felszólító mondat, felkiáltó mondat, óhajtó mondat, közlés, kijelentés, megállapítás, kérdés, érdeklődés, tudakozódás, kérés, tiltás, parancs, utasítás, öröm, fájdalom, meglepődés, kívánság, melléknév, tulajdonság, ige, cselekvés, történés, főnév, köznévszó, tulajdonnévszó, számnév, határozott, határozatlan.

Témakör	5. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése	Javasolt óraszám/ helyi óraszám: 23 óra/ 24 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	Auditív, vizuális figyelem és emlékezet fejlesztése. Időbeli tájékozódás, sorrendiség fejlesztése. Ritmusérzék fejlesztése. Szövegértő képesség folyamatos fejlesztése. Szóbeli szövegalkotás fejlesztése. Erkölcsi érzék, ítélőképesség formálása. Kommunikációs készség, együttműködési készség megerősítése. Empátia, kreativitás fejlesztése. Az olvasás örömeinek és a mű élvezetének megtapasztaltatása.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
5.1. Ajánlott szerzők és művek – Népköltészet	Népi játékok eljátszása. Találós kérdések olvasása. Magyar és más népek meséinek olvasása.	
<ul style="list-style-type: none"> – Klasszikus magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései – Klasszikus európai szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései – Kortárs magyar szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései <p>Ajánlott magyar szerzők és művek: Arany János: <i>Őszbe csavarodott</i> Bartos Erika: <i>Maci a Holdon, Budapest</i> Csukás István: <i>Hideg szél fúj, Sün Balázs</i> Fazekas Anna: <i>Ősz, Téliapó, Tél, Szüret</i> Gárdonyi Géza: <i>Gólyák, Cifra mese, Macskánk</i> Gryllus Vilmos: <i>Füsti fecskék, Kémény tetején, Hallgatag erdő</i> József Attila: <i>Betlehemi királyok, Altató, Csozogi,</i></p>	Gyermekversek olvasása. Mese, meserészletek szereposztás szerinti felolvasása. Elbeszélések közös és önálló olvasása, feldolgozása tanári segítséggel. Könyvtárlátogatás.	

<p><i>az öreg suszter</i> Kányádi Sándor: <i>Hófoltos még a határ, Kelj föl, nap</i> Lázár Ervin: <i>Öregapó madarai</i> Móra Ferenc: <i>Tükrös Kata, A pillangók királya, Vasgyúró Gyurka, Sose volt király bánata, A kis bicebóca, A didergő király</i> Móricz Zsigmond: <i>Iciri-piciri, Kevélykerek, Kuckókirály, A köszöntő, A nehéz kétgarasos, A török és a tehenek</i> Nemes Nagy Ágnes: <i>Cifra palota, Lila fecske, Madarak, Nyári rajz</i> Petőfi Sándor: <i>Itt van az ősz, itt van újra, Nemzeti dal (részlet)</i> Szabó Lőrinc: <i>A szél meg a nap, Esik a hó, Nyitnikék (részletek), Falusi hangverseny</i> Tamkó Sirató Károly: <i>Mondjam még?</i> Varró Dániel: <i>Buszvezetők</i> Weöres Sándor: <i>Vásár (részlet), Ha vihar jő a magasból, Újesztendő, Száncsengő, Galagonya, Birkaiskola, Szép a fenyő, Nől a dér, álm jár</i> Zelk Zoltán: <i>A tölgyfa születésnapja, Köd és fény, Télapó és a hóember, Alszik a szél, Október, Hova futsz, te kicsi őz?, Az állatok iskolája, Mikulás bácsi csizmája, Rajzpapír</i></p> <p>Ajánlott európai szerzők és művek: Andersen: <i>A két gyertya, A rendíthetetlen ólomkatona, A három versenyugró</i> Aesopus: <i>Kincs a szőlőben, Az oroszlán és az egér, A róka és a gólya</i></p>	
---	--

<p>Grimm: <i>A csillagruha</i> La Fontaine: <i>A tücsök és a hangya</i> Richard Scarry: <i>Mentenek a tűzoltók, Miből lesz a kenyér?</i> Szutyevjev: <i>Az alma, Miau, A három kiscica, A sün, akit meg lehetett simogatni</i></p>	
<p>5.2. Epikus művek jellemzői</p>	<p>Rövid epikai művek, népköltészeti alkotások, elbeszélések hangos és néma olvasása. A történet idejének és helyszínének azonosítása. Az események sorrendjének, összefüggéseinek megállapítása segítséggel. Történet főszereplőinek azonosítása. Tartalommondás; a cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata; címadás gyakorlása. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalma.</p>
<p>5.3. Lírai alkotások jellemzői</p>	<p>Versek hangos és néma olvasása. A lírai mű témájának és hangulatának, érzelmi tartalmának felismerése. A vers versszakokra bontása. A versszak felismerése, egyszerű jellemzése (sorok száma, hosszúsága, szótagszáma). Rím felismerése. A költői nyelv néhány sajátosságának megfigyelése: – ellentét, – ismétlés (refrén).</p>
<p>5.4. Báb- és drámajátékok jellemzői</p>	<p>Népi játékok játsszása. Mese, meserészlet megtanulása, közös eljátszása, előadása. Mindennapi konfliktusok átélése dramatikus játékokban (pl. bábjáték).</p>
<p>Fogalmak</p>	<p>Író, költő, valóság, mese, népmese, vers, verssor, versszak, rím, refrén, mondóka, kiszámoló, dal, népi játék, történet, szereplő, főszereplő, helyszín, párbeszéd, hangulat, ellentét, ismétlés, jó, rossz, szép, csúnya.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végére</p>	<p>A Nat-ban meghatározott tanulási eredmények a tanulók sajátos nevelési igénye és egyéni képességei szerint, különösen:</p> <p>A hangok hosszúságának érzékeltetése. Megfelelő beszédtempó, hangerő, beszédtechnika, hangsúly. Négy-öt mondóka, vers ismerete. A megtanulandó memoriterek képességi szintnek megfelelő tolmácsolása. Egyéni fejlettségi szintnek megfelelő részvétel a dramatikus, szerep- és szituációs játékokban. A megismert nyelvi formák alkalmazása a társas érintkezésben.</p>
---	--

	<p>Kérdésekre adekvát válaszadás a szituációnak megfelelően. Önálló vélemény alkotása. Az életkornak megfelelő erkölcsi ítélet alkotása.</p> <p>A környezet tárgyairól, eseményekről, élményekről három-négy összefüggő mondat megfogalmazása.</p> <p>Összefüggő szóbeli szöveg alkotása kevés segítséggel.</p> <p>Szóképes, illetve folyamatos, szöveghű olvasás, megfelelő hangsúlyozás.</p> <p>Olvasott szövegrészek, szövegek tartalmáról beszámolás segítséggel.</p> <p>Szövegértést bizonyító egyszerű feladatok megoldása. A szereplők, helyszín, időpont megnevezése. Az események sorba rendezése.</p> <p>Szövegelemzés végzése segítséggel. Összefüggések észrevétele a szövegben.</p> <p>Mondatok és rövid szövegek másolása írott és nyomtatott mintáról.</p> <p>A begyakorolt alapszókészlet szavainak leírása tollbamondással, emlékezetből való írással.</p> <p>Előkészítés után 4–5 mondatból álló szöveg leírása tollbamondás után.</p> <p>Az írott nagybetűk alkalmazása.</p> <p>Írásos feladatok megoldása fokozódó önállósággal.</p> <p>A tanult nyelvhelyességi és helyesírási ismeretek alkalmazása.</p> <p>Önellenőrzés, hibajavítás.</p> <p>Tiszta, rendezett, könnyen olvasható íráskép.</p> <p>Továbbhaladás feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legyen képes a nyelvi formák alkalmazására a mindennapos társas érintkezésben. - Tudja gondolatait kifejezni összefüggő mondatokban. - Legyen képes adott témában 4 – 5 mondat alkotására. - Ismerje fel a tanult nyelvi fogalmakat (mondatfajták, szófajok). - Alkalmazza a megismert nyelvtani szabályokat tollbamondásnál, emlékezetből való írásnál a begyakorolt szavakban. - Legyen képes a feldolgozott szövegek folyamatos olvasására. - Alkalmazza eszközszerűen az olvasást és az írást a tartalmi megértést bizonyító egyszerű feladatok megoldásában. - Legyen képes röviden, összefüggően beszámolni az olvasottakról, az eseményekről. - Rendelkezzen elemi műfaji ismeretekkel (vers, próza megkülönböztetése). - Írásképe legyen tiszta, rendezett, könnyen olvasható. - Legyen képes előkészítés után tollbamondással 4–5 mondat leírására. - Tudjon szöveghűen elmondani emlékezetből 3–4 verset.
--	--

Értékelés: 1-5 skálán történő osztályozás.